

T I T. III.

Van Besaetinge ende Ontsaetinge op gere-
rede ende ongereede Goederen, als
ook van Arrest op Perfoonen.

I N H O U D.

1. Manier van Procederen by de oude Landbrieven bekend.
2. Bezaat is de generale Ingang van Rechten.
3. Onderscheid der benoeming van Arrest en Bezaat.

1. [Deze manier van Procederen is reeds by de oude Landbrieven bekend. *Landbr. van Maas en Wbaal d. a. 1531. Landbr. des Ryks van Nymegen d. a. 1532.* Ziet *Pl. B. 1. App. Col. 4.* en 20. En komt dus niet overeen met de manier van Procederen in nabuurige Plaatsen, alwaar tegens Ingezetenen by Citatie geprocedeerd word. *Goris ad Consuet. Velav. pag. 152.*
2. Het Bezaat kan men noemen de generale Ingang van Rechten, waar mede alle zaken, die niet aan zekere Ingangen gedemandeerd zyn, moeten aangevangen worden.]
3. De woorden *Bezatinge* en *Arrest* worden in *Rubr.* genomen met dit onderscheid, dat het eerste is op Goederen, en het ander op Perfoonen, of schoon anders *Arrest* in ruimer betekenis ook in dit Land R. genomen word voor het Bezetten van iemands gereede Goederen, zoo als het voorkomt *Art. 4. h. t.* [Binnen Nymegen worden deze woorden *promiscue* gebruikt, dog meerendeels *Arrest* genoemd. Zie *Ordonn.*

op de Gerichts-jura d. a. 1748. Provision. Ordonn. d. a. 1608. Art. 1. en 2.] Arresti vocabulum plane barbarum est, a Practicis tamen et in Tribunalibus ubique fere receptum, Peck. de Jur. fisc. C. 1. n. 1-4., latine dicitur Manus injectio L. 54. C. de Decurion. Forma interpositionis et prosecutionis Arresti, a Lege, Statuto vel Consuetudine praescripta, praecise et ad unguem est observanda, nec per equipollens adimpleri potest, adeoque, si quid ex istis, neglectum fuerit, Arrestum pro nullo habetur, atque pronuntiari debet. Mevius de Arrest. C. 16. n. 16.

G U O H N I
A R T. I.

Met besaetonge werden aen den Gerichte gebracht allerhande vorderingen, ende pretensien van schaede en schuldt, dewelcke niet peynbaer zyn, sullende echter den geene, soo het recht van peyndinge heeft, vry staen by Besaetonge te mogen procederen.

I N H O U D.

1. & 2. Vereissens van een Bezating; wat by en na het peyseren geobserveerd word, en wat effect ze geeft.
3. De actio ex L. diffamari word ook by Bezaat begonnen; omschryving van dezelve, en hoe verre alhier plaats grypt.
4. Wanneer Bezaat in Subsidiu kan geschieden.
5. Waarom Peinding favorabiler is als Bezaat.

1. [Met Bezaat. De vereifchtens van een Bezaat zyn.

1° De naam van den Amptman of Richter met wien men hetzelfde doet. 2° De naam en toenaam van den Impetrant van Bezaat, als ook zyne qualiteit, zoo hy uit eenige wil ageren. 3° De naam en toenaam van den Perfoon, op wiens Goederen men procedeed, en onder wat Kerspel die gelegen zyn. 4° Dat men narrer den Eifch en den grond, waar op men dien neefnd; ten einde een verweerder kan zien, waarom hy aangesproken word, en op welk een wyfe hy zig zal kunnen en moeten verdedigen. Hub. *ad ff. T. de edendo n. 2.* Want in alle Ingangen van Rechten is het Libel den grondslag en *Basis* der geheele Rechtspleging, waer op de gantsche zaak rutt; zoo dat hetzelfde, niet in behoortlyke form, ofte duifter en onverftaanbaar zynde, *ipfo jure* nul en van geener waarde is, en een Richter vermag, zelfs zonder exceptie van Parthye, daar op regt en fententie te verweigeren. Schraffert *ad Reform. Velav. C. 8. Art. 1. n. 6.* Schomaker *Advys 1. deel Conf. 15.* Wanneer den eifch eene fomme gelds vervat, vorderd de voorzigigheid, dat men 'er de falutare Clausul, *voorbehoudens misrekening, en na afstrek van alle bewyffelyke betaling*, byvoegd, ten einde, daar door, af te fneiden *de exceptio plus petitionis*, en den verweerder te noodzaken, om, ingeval 'er abusivelyk te veel geëifcht was, evenswel zóo veel, als hy in der daad fchuldig is, den aanlegger te doen aanbieden, ofte anders in die mindere fom met de kosten gecondemneerd te worden. Schraff. *ad Reformat. Velav. C. 9. Art. n. 3. in med.* zie evenswel *ibid. Cap. 11. Art. 5. n. 1.*

Het Bezaat is dus eene fchriftelyke acte van dezen of zoortgelyken inhoud:

„ Met N. N. Burchgraaf
 „ (Amptman) Richter en Dykgraaf des Ryks-(Ampts)
 „ - - - Oircond Gerichtsluiden N. & N. doet A. ten al-
 „ len Rechten Bezaat op alle zodane gerede en ongere-
 „ de Goederen, als B. in den alingen Ryke van Ny-
 „ megen (of ander Ampt) en fpeciaal onder het Ker-

„ spel - - - - - is hebbende, ten einde daar aan te
 „ verhalen, (*quid quale, quantum petatur*) sprui-
 „ tende uit hoofde (*causa debiti*). Edog ter goeder
 „ rekening en onder aftek van alle bewyffelyke beta-
 „ ling, of het geene, daar voor, na Rechten, verftrek-
 „ ken kan; alle 't om redenen, in cas van oppositie,
 „ ten dagen dienende nader en breder te deduceren,
 „ *cum expensis. &c.*”

Ook fteld men wel.

„ Ten einde om te horen verklaren (*narratio facti*)
 „ Dat over zulks by fententie des Gerichts de Geimpe-
 „ treerde zal worden gecondemneerd (Conclufie).
 „ Alle 't om redenen. &c.”

Deze acte, op zodane wyfe als op Art. 2. h. t. n. 4. hier na
 word gezegd, getekend zynde, word ten Comptoire van
 den Landschryver bezorgd, om, zoo op ongereed Goed
 geprocedeerd is, ten Prothocolle van Befwaar, en, zoo
 het alleen 't gereed concerneerd, ten dagelykfchen Sig-
 nate te worden gebragt; dog in 't laafte cas bevorderd
 men gemeenlyk eerst de Infiuatie, ten einde om des
 nodig, Atteft van geen gedaane oppositie, te bekomen.
 Het Bezaat is gevolglyk niet anders dan eene reële Ci-
 tatie, waar mede een zaak aan het Gericht gebragt
 word, en verftrekt, te gelyk, tot een middel van alge-
 meene verzekering voor Ingezetenen en Vreemden,
 dat zy, een wettige Procedure begonnen hebbende,
 ook, na bekomen fententie, executie zullen konnen
 vinden.]

2. [*Aan den Gerichte gebragt.* Dat is te verftaan in cas
 van oppositie, want zoo 'er geen oppositie gefchied,
 procedeerd de Impetrant van Bezaat voort by Peinding,
 Befchut en Executie, en ligt zelfs de penningen, die
 van 't gereede zyn geprovenieerd, zonder dat 'er eenige
 erkentenis des Gerichts voor af gaat, waar van Tit. 12.
 zal gehandeld worden.]

3. [*Allerhande vorderingen.* Onder deze generale benaming worden alle actien, die de een tegens den anderen vermeend te mogen eischen, begrepen, van wat natuur die ook mogen wezen, als maar aan dezelve geene andere Ingangen van Rechten zyn toegevoegd, zoo dat alles wat niet geëxcipteerd is, daar toe behoord. Derhalven behoord hier onder ook de *actio ex L. diffamari*, die in het Romeinsche Recht tot maintainue van iemands Geboorte-recht verleend, by een vry algemeene Practyk van alle Landen word geëxtendeerd tot alle gevallen, waar in een ander zig beroemd, ofte uitstrooyd eenig recht of vordering ten mynen laste te hebben, ten einde denzelven te noodzaken omme zodane pretensie binnen zekeren termyn, by het Gericht te bepalen, tegens my te doen gelden, ofte dat hem, by gebreke van dien, een eeuwig stilfwygen werde opgelegd. Voet *ad ff. Tit. de judiciis* §. 21. Vromans *de for. compet. lib. 1. Cap. 1. §. 22.* en Middellant *ibi. in not. n. 37.* De Heer Schraffert *in Comment. ad Reformat. Velav. Cap. 9 n. 1.*, als mede *in Cod. Geln. Zutph. voc. diffamatie*, gelyk ook *in zyn Veluwfchen Practizyn Cap. 5. pag. 50. & 51.* is wel van mening, dat deze actie *ex L. diffamari regulariter* in Gelderland geen plaats zou hebben, en beroept zig dies aangaande op eene Resolutie der Heeren Staten van den 13. May 1657., waar by dezelve in den voorflag der Cleeffche Afgezanten, tot invoeringe der *Lex diffamari* tusschen Gelderschen en Cleeffchen, hebben gedifficulteerd, en, onder anderen, voor reden gegeven, " dat daar door een Gelderschi-
 " man zou mogen worden *geëvoceerd extra Pro-*
 " *vinciam*, directelyk tegens het Privilegie *de non evocando*. Dat ook daar door den Cleeffchen meer beneficie zou worden verleend, als den Gelderschen zelfs, die malkanderen *binrens Lands* geenzints *ex L. diffamari* in Recht betrekken kunnen. Pl. B. 2 *deel*
 " *Col. 370.* " Dog de Heer Schomaker in zyne *Consult. & Adv. 5. d. Conf. 20. n. 47. & seqq.* heeft, op goede gronden, bewezen, dat de mening van Hut

Ed. Mog. in voorgem. Resolutie niet is geweest, omme het gebruik der actie *ex L. diffamari* zelfs, binnen deze Provincie, te ontkennen, als wel omme zig te verzetten tegen de *evocatie*, waar door de Ingezetenen dezer Provincie, tegens het bekende Privilegie *de non evocando*, van haren ordinairen Richter zouden worden geëvoceerd, en dat dus het zoo even geëxcerpeerde uit het Landdags Reces van den 13. May 1657., alleenlyk zyn betrekking heeft tot de daar by vermeldde, by de Cleeffche Afgezanten geprojecteerde, vorige Conventie van den 10. Juny 1654. Waar by gesteld was:

„ Dat inval een Gelderscb Onderdaan zig vanteerde te
 „ hebben actie op de Persoon, ofte op 't goed van een
 „ Cleeffchen in het Land van Cleve gelegen, zoo mag
 „ de Cleeffche den Gelderschen in 't Land van
 „ Cleve citeren, ten einde dat de Geldersche gecon-
 „ stringeerd worde zyne actie in 't Land van Cleve,
 „ *coram competente iudice in personalibus in loco con-*
 „ *tractus vel delicti, et in reälibus in loco rei sitae* te
 „ institueren *et vice versa,* ” Pl. B. 2. d. Col. 347.

Want men moet in acht houden, dat in diffamatoire zaken een tweederlei *Judicium* plaats heeft, beide zoo in aart als in effecten, geheel van elkanderen gescheiden. In het eerste word alleenlyk gehandeld over de waarheid, ofte het bewys der gedaane diffamatie, en de praëfixie van één termyn binnen welken de Diffamant zyne gevanteerde actie, by pöene van een eeuwig stilswygen, zal hebben te institueren. Hetzelve baand den weg tot het andere, waar in den Diffamant zyn recht, dat hy vermeend te hebben, naar behoren, moet bewyzen. In het eerste is de gediffameerde, in het andere de Diffamant aanlegger. De gemeene stelling der meeste Rechtsgeleerden is, dat de Procedures *ex L. diffamari* dit voorregt hebben, dat daar in de Gediffameerde, schoon, *in judicio diffamatorio* aanlegger, des niet te min den Diffamant, niet voor deszelfs, maar zyns Gediffameerdens, Competenten Richter kan en mag

mag aanspreken. Dus begrepen het de Cleeffche Ge-
zanten, en is het zelfs by het *Land-R. der Graaffchap
Zutphen Tit. 5. Art. 20.* aldus geflatueerd. Dog ver-
mits zodane Praëtyk direct aanloopt tegen de Generale
Maxime van Rechten, dewelke anderzints in deze Pro-
vincie ook in dit cas, behalven in 't Graaffchap Zut-
phen, (*) algemeen vigeerd, *dat een aanlegger de*

F 4

juris-

(*) [Deze manier van Procederen by Overdaging van een
Diffamant voor den Richter van den Gediffameerden is
evenswel op eenige plaatsfen, onder dit Landrecht ge-
horende, byzonder voor dato van hetzelfde, niet onbe-
kend geweest, immers zyn ons verscheide gevallen ge-
rencontreerd, waar van de volgende acte tot één Voor-
beeld kan strekken.

” Op den 21. Septemb. 1630. compareerde voor G.
” van de Pavordt, Richter tot Heumen, Malden en
” Beek, Willem Evers en Willem Berns Schepenen der
” Heerlykheden Beek, Willem Schenck Scholtus van
” Beek voorn., verklarende, dat hy Comparant loof-
” weerdig berigt is, dat Jacob de Cuyper wonende in
” de Heerlykheid Ooy, hem Comparant schandelyk
” zoude hebben gediffameerd, zeggende in substantie:
” dat de voorn. Schenck twee peerden verspyt en ver-
” raden zoude hebben, die omtrent Kersmis voorleden
” onder de voorf. Heerlykheid Ooy genomen zyn ge-
” weest, van 't Volk van Oorloge, van de Compagnie
” van den Graaf van Stirum, leggende in Guarnifoen
” tot Sittert, Lande van Gulyk; en naar dien dezelve
” diffamatie een zaak is, die voorf. Comparant om geen
” geld of goed ter wæreld en begeerd of wil lyden,
” en dien volgens gemeind met wegen van Rechten,
” hem daar van te zuiveren en te ontlasten; wiens vol-
” gens Jacob Cuyper voorn. van den Richter en Sche-
” penen voornoemd is geciteerd geworden, vermids
” verzeguld Placaat, om tegens den 21. October naar
” den aiden styl, des Donderdags voormiddags præcies
” en peremptoir voor den eersten, tweeden en lesten
” termyn, te compareren voor dezen Gerichte der
” Heerlykheid Beek op den Huise aldaar, om te aanho-
” ren alzulken Eifch en Conclusie, als den voorf. Com-
” parant zal doen en nemen, daar op te antwoorden en

” VOORTS

Jurisdicție van den Verweerder moet volgen, zoo konden Haar Ed. Mog. by Hoogst derzelve Resolutie van 1657., te regt zeggen, dat de Geldersche zelfs elkanderen binnen Lands geensints ex L. diffamari, (te weten in die manier, als het gemeene gevoelen en de sustenue der Cleeffche Gezanten mede bragt,) in recht trekken kunnen.

Gelyk dan ook de actie *ex L. diffamari* binnen deze Provincie, zoo wel tusschen Ingezetenen, als by Arrest tegens Vreemden, menigvuldig is geëxerceerd geworden. De Heer Schomaker in voorgaallegeerd Advys n. 40. brengt daar van een menigte Voorbeelden by, die in de Stad Zutphen geëxerceerd hebben. Schraffert zelfs in *Comment. loc. allegat.*, geeft twee gevallen op, die daar van op Veluwe zyn voorgevallen: En uit de Aantekeningen van J. Pronck op het *Land-R. van Veluwe ad Cap. 7.* blykt, dat deze actie aldaar zoo zeer plagt misbruikt te worden, dat iemand aan een Uitheemschen iets schuldig, en bedugt zynde, dat hy hem, buiten Veluwe vindende, zou arresteren, hy den Vreemden in Veluwe aantreffende dikwils deed arresteren, of ook wel Bezaat op zyne effecten in Veluwe gelegen, leggen, daar by vorderende, dat hy hem wegens zyne schuld, of pretensie met geen ander recht zou hebben aan te spreken, als met het *Land-R. van Veluwe*; en dat zulks dikwils by het Gerichte doorging, zonder dat eens gelet wierd, of de gearresteerde door vantises of bedreigingen, daar toe, oorzaak gegeven hadde. Binnen de Stad Nymegen is dezelve ook dikwils in allerlei soort van zaken aan 't Gericht gebragt, als met een menigte voorbeelden uit

de

„ voorts in der zaken te doen, als na Rechten zal behoren: met intimatie of hy compareerd of niet, dat „ effenwel in der zake recht gepleegt zal worden.”

En is die zaak, door den geciteerde, ook voor den Gerichte van Beek by Bezaat aangevangen, daar tegens ontzaat geschied, en voorts aan den Gerichte daar in voort geprocedeerd.]

de Gerichts Prothocollen zou kunnen aangetoond worden. Korthedshalven zullen wy ons vergenoegen met by te brengen eene Acte, aldaar gepasseerd den 26. Augustus 1715. van dezen inhoud:

” Wy Borgermeesteren Schepenen en Raaden der
 ” Stad Nymegen certificeren mids dezen, dat voor ons
 ” gecompareerd en erschienen is Hendrik Ternée, ter
 ” instantie van de zamentlyke Erfgenamen van Maria
 ” Kriekman *ex lege diffamari* gearresteerd zynde, ten
 ” einde, om te horen verklaren, dat hy gearresteerde
 ” schuldig en gehouden is, binnen den tyd van zes wee-
 ” ken voor de Gerichten dezer Stad te institueren, en
 ” by ordre te vervolgen zodane actien en pretensien,
 ” als denzelven heeft gefustineerd, uit eenigen hoofde,
 ” en in specie *uit de Huwelykſche Voorwaarden tus-*
 ” *schen hem gearresteerde en voorn. zyne gewezene*
 ” *Huisvrouw opgerigt, tot lasten van den Boedel van*
 ” *gez. zyne Huisvrouw, hem te competeren;* ende
 ” zulks op poene van een eeuwig stilſwygen, en ver-
 ” volgens mede van vernietiging, cassatie en mortifica-
 ” tie van zodane verband, als de Arrestanten by Acte
 ” van den 11. December 1714. voor den Heere Ver-
 ” walter Amptman en Gerichtsluiden van Maas en
 ” Whaal van verscheide harer goederen in den gelibel-
 ” leerden Ampte gelegen, ten effecten als daar by ver-
 ” meld, hebben gepasseerd *cum Expensis ofte &c.* Ver-
 ” klarende den Comparant *onder Eede, voorgem. Ac-*
 ” *tien en pretensien, als by de Actie van Arrest ver-*
 ” *meld,* alhier voor den Gerichte, binnen den tyd
 ” van zes weeken te zullen institueren ende vervolgen,
 ” op poene als by de voorf. Acte van Arrest hier voren
 ” uitgedrukt; ende heeft den Comparant ten dien ein-
 ” de den Eed aan handen van Heeren Borgermeesteren
 ” asgelegt, en gekozen domicile ten huise van Dus
 ” van Oordt, om alle weeten en exploiten aldaar te
 ” doen. t’ Oirconde der Waarheid. &c. &c.”

Weshalven dan ook op den 26. October 1661. tus-

schen Gelderland en Cleef, ten opzigte der Citatien *ex lege diffamari*, formeel is geconvenieerd om reciproce gepraetiseerd te worden, dat de gediffameerde, wilstende uit kragte van diffamarien den Diffamant citeren, om tegens hem zyne actie te institueren, gehouden zal wezen het zelve te doen *coram iudice diffamantis*, welke Richter, bevindende de diffamatie bewezen te zyn, den diffamant zal comdemneren zyne actie *sub poena perpetui silentii* binnen den tyd van zes maanden, *coram competente iudice diffamati, in personabilibus in loco domicilii, contractus, vel delicti, in reabilibus in loco rei sitæ*, te institueren en te vervolgen. Pl. B. 2. d. Col. 389.

4. Wanneer men reeds tegen zyn Debiteur elders geprocedeerd heeft, en vermeend daar ter plaats voor den eisch niet zeker te zyn, mag men ook op zyne Goederen, onder eene andere Jurisdicctie gelegen, Bezaat *in subsidium* doen, om daar aan te verhalen, het geen men by de geëntameerde Procedure voor 't andere Gericht mogt te kort komen, en kan als dan in cas van oppositie de *exceptie van litispendentie* niet geproponeerd worden, om dat zodane subsidiair Bezaat maar alleen moet aangemerkt worden, geschied te zyn om te beletten, dat niet die Goederen, hangende de principale Procedure, veralieneerd of beswaard worden, en om door dit middel dus seccuur te zyn van na bekomen sententie het gewysde te kunnen erlangen. En daarom zoude zodane subsidiaire Procedure niet mogen aangelegd, of geschied zynde, moeten afgedaan worden, wanneer voor het Gericht, daar de principale Procedure begonnen was, Cautie voor den eisch gesteld wierd. Schomak. *Adv. 3. d. Cons. 10. n. 65. & seqq.* Wanneer een Ingezeten dezer Provincie op de Goederen van een Medeingezeten, buiten deze Provincie gelegen, van wien men anders geen voldoening weet te verkrygen, procederen wil, moet daar toe voor afConsent

fent by de Landschap gevraagd worden. Zie hetzelfde geaccordeerd Pl. B. 3. d. Col. 33. & 34.]

5. [*Vrystaan.* Het recht van Peinding is favorabiler, als het recht van Bezaat, en door den Wertgever aan zekere *liquide* schulden gegeven: men is met het doen der Peinding niet alleen een trap nader tot de executie, maar een verweerder kan de zaak *met het eischen van Cautien* &c. ook niet ophouden, zie infra Tit. 9. Art. 13.; en derhalven is het een aanlegger geoorloofd een minder recht te gebruiken, en van zyn voorregt, in zóo verre, te renuntieren. Schraff. *ad Consuet. Velav. Cap. 9. n. 2. Veluw. Practif. 5. Hoofdst. pag. 49.*]

A R T. II.

De Besatonge werdt gedaen op gerede ende ongerede Goederen met den Richter of desselfs Stadthouder oircondt twee Gerichts-luyden of Schepenen, sonder onderscheyt, of den Persoon die aengesproocken wordt, binnen het selve Ampt of Jurisdicctie woondt, of daer buyten.

I N H O U D.

1. Op welke Goederen men al of niet mag procederen.
2. Hier van zyn Goederen op vrye Markten ook uitgezenderd.
3. Hoe, ingevolge Ampt. van dit Land-R., alnu Stadhouders aangesteld worden, en hoe, ingevolge de Land-brieven.
4. De

4. *Definitie van 't woord Oircondt.*

5. *Wie Gerichtsluiden zyn.*

1. [Op *gerede en ongerede Goederen*. Zou kan men ook Procederen op zyn eigen goed, dog niet om een recht te verkrygen, het geen men, voor dato van 't Bezaat, niet had, maar wel om zyn recht te bewaren, en zyn goed vry te houden van beswaren, die een ander fustineerd hem daar van toe te komen. Men procedeerd ook ten Landrechten voor schulden op Leengoederen by gebrek van allodiale, dog word, daar toe, voor af Consent by de Landschap verzogt, of, zoo die niet vergaderd is, zodane Consent by den Stadhouder van Leenen ten overstaan van twee Leenmannen geimpetreed. Schraff. *Cod. Geln. Zutph voc. Leenen Art. 63.* Het geen men elders ook wel gewoon is by Request te verzoeken. Dit verzoek moet voor afaan, of is de geheele Procedure nul. Sande *ad Confect. Feud. Geln. Fr. 2. Tit. 2. Cap. 4. §. 2. & seqq.* Schraff. *Adv. 2. deel Conf. 65. n. 6. & in sicilim. Feud. Cap. 5. §. 3.* Egter heeft de Landschap een verwin, zonder zodanig Consent, na Landrechten gemaakt op Leen, dat vermeend wierd allodiaal te zyn, en als zodanig verwonnen was, geconfirmeerd den 28. October 1708. Dog is, integendeel, een Proces, met hetzelfde abuis begaan, nul verklaard, dog geconfenteerd op nieuw te procederen den 5. October 1713.
2. Schraff. *in Cod. loc. cit. Art. 64.* Ook mogen Goederen gaande of komende van vrye Jaarmarkten binnen deze Provincie, hoedanige 'er verscheide binnen Dorpen en Heerlykheden gehouden worden, (Pl. B. 3. *deel Coll. 187. 190. en 536.*) niet worden bezet, waar van nader Art. 12. huj. Tit.]
3. *Deszelfs Stadhouder.* Volgens Reglement tot interpretatie en ampliatio van dit Landrecht van den 1. May 1771. Art. 14., is elk der in 't Ampt praesent zynde Ampts-

te substitueren. *Pl. B. 3. d. Col. 96.*; [dog ten opzichte van de administratie der Justitie heeft d'Amptman van Over-Betuwe nog in den jaare 1611. nodig geoordeeld, by de Landschap Consent te verzoeken, om wegens zyne tegenwoordige swakheid eenen Stadhouder aan te stellen, om in zyne absentie den Landbrief te laten besweren, en Gericht te houden. Een Stadhouder is niet bevoegd om wederom een ander te substitueren, ten waare dat Hem die macht speciaal mede in de Acte van substitutie was gegeven, of dat de originele Amptman en Richter in dienst van den Lande buiten de Republicq zig bevond, wanneer die macht, al was die niet *nominatim* uitgedrukt, gehouden word daar in opgesloten te leggen. zie *Reglem. van 1771. boven geallegeerd Art. 13.*]

4. [*Oircondt.* Het oud Duitsch woord *Oirconden* betekend by Kiliaan, *testari, testimonium perhibere, notificare.* *Oircond Gerichtsluiden* zal dan zeggen: *ten overstaan, ter presentie van Gerichtsluiden.* Dog de algemeene Praetyk in de IV. Boven-Ampten heeft aan deze dispositie van 't Landrecht merkelyk gederogeerd. In het Ryk van Nymegen, Ampten van tusschen Maas en Whaal en Over-Betuwe, worden deze soort van Actens door den Officier alleen maar betekend, die 'er als dan twee perfoonen, als Gerichtsluiden, invuld, of zulks ook wel door den Landschryver, als de Acte ten Comptoire gebragt word, laat doen, zonder dat dikwils zoodane Gerichtsluiden eenige kennis hebben, dat derzelve Naamen gebruikt zyn. In de Heerlykheden en Gerichten plagt men de acte by den Richter, die byna nooid de namen der Schepenen invoegde, éérst, en, daar na, mede by Schepenen te doen tekenen, dog thans word zulks al veel, als in de Ampten gepraetiseerd, terwyl de Richters de namen der Schepenen in d'acte plaatfen, en dezelve, als volkomen gepasseerd, uitgeven. In 't Ampt van Neder-Betuwe, en daar onder gehorende Heerlykheden, worden door den Heere Amptman en Richter resp. de datums alleen in de Actens ingevuld, als wanneer die
- ten

Amptsjonkeren, en met betrekking tot het Ryk van Nymegen, ieder Schepen des Gerichts gequalificeerd, omme, by absentie van den originelen en absentie of gebrek van een gesubstituceerde Richter, deszels plaats te vertreden, in alle Actens, die gehoren of gebragt kunnen worden tot de voluntaire Jurisdicție, waar onder aldaar ook de Ingangen van Rechten worden geteld; voorts zyn, by 't zelve Reglement Art. 2., d' originele Officieren bevoegd verklaard om, ter oorzake van een noodzakelyke absentie, onder hun hand en zegel, ter hunner keuse, uit de Amptsjonkeren een Stadhouder aan te stellen.] Een ieder is anders verplicht zyn Ampt zelve waar te nemen, en kan geen Stadhouder aanstellen, zoo hem die magt niet expresse gegeven is. S. van Leeuwen *manier van Proced. in Crim. Zak. Art. 8. 9.* Idem *in Paratit. Jur. noviss. lib. 2. 1. d. Cap. 3. n. 4.* Goris *ad Consuet. Vel. pag. 2.* [Voegt hier by, 't geen de Presid. van Bykershoek *in quest. jur. publ. lib. 2. Cap. 12.*, over 't aanstellen van Stadhouders, volgens de Vaderlandsche Wetten, bondig geschreven heeft. De Hooge Machten zyn ook binnen deze Provincie, van ouds her, altyd bezorgd geweest, dat de Landschaps Officieren hunne bediening persoonlyk waarnamen, en, ten dien einde, in hunne respectieve Ampten woonden. *Landbr. van Over- en Neder-Bet. d. a. 1327. van Over-Bet. d. a. 1445. van Neder-Bet. d. a. 1439.* te vinden in 't *Pl. B. 1. App. Col. 28. in med. Col. 36. in fin. & Col. 51. Tract. van Venlo d. a. 1543. in 't Pl. B. prael. Col. 30. Confirm. van Keiser Carel d. a. 1544. ibid. Col. 34. Confirm. van Koning Philippus Col. 61. in med. Crim. Ordonn. d. a. 1570. Art. 8. in 't Pl. B. 2. d. Col. 467.*, en zoo 'er een Stadhouder nodig was, moest dezelve aangesteld en beëdigd worden door dien geene, die de Officieren zelve aansteld. *Crimin. Ordonn. Art. 9.*] In den jaare 1604. heeft de Landschap wel reeds aan de Officieren, in hunne qualiteit van Dykgraven, vergund, omme een ander bekwaam persoon, geërfd als Heimraad, tot Dykgraaf

ten Comptoire gebragt, en door den Landschryver en Secretarïen resp. betekend worden.]

5. [*Gerichtsluiden of Schepenen.* In den 1. Titul van dit Land-R. worden door *Gerichtsluiden* verstaan *de Leeden des Gerichts*, dog de gewoonte heeft ingevoerd, dat by de Ingangen van Rechten, en Actens gehorende tot de voluntaire Jurisdicctie in de Ampten, slegts particuliere persoonen gebruikt worden na goetvinden der Officieren. In de Heerlykheden nogtans bediend men zig van Schepenen. Ziet het geen hier over aangetekend is. *Tit. 22. Art. 5.*]

A R T. III.

Deselve kan geschieden t'allen tyden, ende heeft de kracht of 't effect van de besette Goederen t' affecteren voor 't gené daer by gevordert wordt, mits ten Prothocolle van beswaer werdende gebracht, voor soo veel 't ongereet aangæet.

I N H O U D.

1. *Hoe en wanneer de Bezatingen de gereede en ongereede Goederen affecteren?*
2. *Wat effect de Registratuur maakt, omtrent het ongereede.*
3. *Wat binnen Nymegen geobserveerd word, omtrent de Registratuur der Arresten, om de een voor de ander preferentie te doen bekomen.*

1. [*Te affecteren.* Ten aanzien van 'tongerede is de Registratuur der Acte ten Prothocolle van beswaar absolut noodzakelyk om affectatie te maken, dewelke geschied zynde, zoude hetzelfde goed, of schoon 't voor 't exploïteren der Gerichtelyke Weet aan een derde wierd getransporteerd, evenswel met 't recht van Bezaat belast blyven, en een Impetrant van Bezaat bevoegd zyn, zyn regt tegen een derde te vervolgen; met betrekking egter tot 'tgerede, is 'er onderscheid tusschen Ingezetenen en Vreemden, want aan de eerstgem. word de vrye Administratie daar van door 't Bezaat niet benomen, als in cas, zig suspicië van verbrenging of iets diergelyks op deede, volgens *Art. 7. buj. Tit.*; dog de gerede Goederen van Vreemden bezet zynde, worden in bewaring genomen, tot dat die verborgd zyn, *Art. 5. buj. Tit.*, welke verzekering niet genomen zynde, zoude ook geene affectatie, wanneer die Goederen in handen van een derden kwamen, plaats grypen.]

2. [*Mids ten Prothocolle wordende gebragt, voor zoo veel het ongereed aangaat.* Derhalven word ten aanzien van 'tongereed, de affectatie en præferentie gereguleerd na ordre der Registratuur ten Prothocolle, en niet na ordre van den tyd, dat de Actens zyn gepasseerd.

3. Anders heeft 't plaats binnen Nymegen, alwaar de præferentie van Arresten gerekend word na den tyd van de Interpositie, als dezelve maar binnen 12. uuren na de Interpositie by een der Secretarieren worden gebragt, die ze als dan binnen 24. uuren daar na ten Prothocolle bezorgd; moetende de Richter by de teekening derzelve daar by voegen den tyd *ten ongeveer - - - uure, num. 1. 2.* en zoo vervolgens. *Statut. d. d. 12. April 1730.* Zoo iemand eenige schade kwam te lyden, door dien een Acte niet behoorlyk was geprothocolleerd, zoude de Landschryver of Secretaris daar voor moeten instaan. *Sande lib. 3. Tit. 12. def.*

15. en 16. en in alle kosten schade en interessen, daar door gecauseerd, gehouden zyn. *Schraff. Obs. pract. Obs. 217. n. 4.*]

A R T. IV.

Wanneer Befact of Arrest gedaen is op ymants gerede Goederen, dewelcke onder of in handen van een derden zyn, ende dat aen den selven uyt last van den Richter verbodt gedaen is, van zigh dezelve Goederen niet weerloos te maecten, soo en magh hy sonder consent van den Arrestant, ofte verklaringe van het Gericht, dat het verbodt is opgeheven, de gearresteerde Goederen aen niemant laten volgen of uitkeren, en dede hy ter contrarie, soo sal hy daer voor moeten verantwoorden.

I N H O U D.

1. Penningen of Goederen onder iemand gearresteerd en de uitkering geinterdiccerd zynde, is hy tot de opgaaf van 't debet, onder Eede, gehouden.
2. Dog niet, zoo hy ontkend iets schuldig te zyn.
3. Gedurende het Arrest kan geen voldoening van den geinterdiccerde geëischt worden.
4. Dog doet hy egter best de onder zig hebbende Goederen of Gelden te consigneren.
5. Een Crediteur kan den Debiteur van zynen Debiteur aëione personali niet tot betaling aanspreken.
6. & 7. Wanneer een geinterdiccerde zig eerst van de besprokene Gelden of Goederen mag ontdoen, en waar toe, anders deende, gehouden is.

G

1. [In

1. [*In handen van een derden zyn.* In dit geval is zoo eene derde gehouden, ter requisitie van den Arrestant met solemnelen Eede te verklaren, welke Goederen hy onder zig heeft, en wat hy schuldig is. P. Bort *van Arrest. Cap. 5. n. 9. & seqq.* Peck. *de Arrest. 4. d. n. 11. en aldaar S.*
2. van Leeuwen *in not.* Dog wanneer hy ontkende iets schuldig te zyn, kan hy tot geen expurgatoiren eed gedwongen worden, want, in zoo een cas, is hy niet verder verplicht, als zoude geweest zyn, wanneer de Debitteur zelfs ageerde, die zyne intentie zoude bewyzen moeten. Schraffert *ad Reformat. Velav. Cap. 10. ad Rubr. n.*
3. 5. Intusschen kan de geinterdiceerde van zynen Crediteur niet om voldoening aangesproken worden, voor dat het Arrest afgemaakt, of, ter plaatze daar het geschied is, gerichtelyk verburgd zy. Schraff. *Cod. Gelr. Zutph. voc. Arrest. Art. 7. et ad Reformat. Velav. loc.*
4. *cit.* Arrest gedaan zynde op een Interest lopende somme gelds, zoude de geinterdiceerde, door de interdictie belet wordende het geld te restitueren, om zig van de interessen te dechargeren, genoodzaakt zyn, die penningen te configneren; zoo als ook een ieder, die gearresteerde goederen onder zig heeft, omme van de schade, die 'er door verzuim aan zou kunnen gebeuren, vry te zyn, zig op gelyke wyse van dezelve zou moeten ontdoen. *Land-R. van Tiel.-en Bomm.-W. Cap. 14. Art. 4. & 5. Cap. 7. Art. 8. Stad-R. van Bomm. Cap. 12. Art. 4. & 5. Cap. 6. Art. 8. Harderw. 2. d. 3. Cap. Art. 50. & 51. Elburg Cap. 3. Art. 18. Voet ad ff. Tit. de in jus voc. n. 61. Sande decis. Fris. lib. 1. Tit. 17. def. 1. Ant. Matth. Paroemia 7. n. 1. & per tot. K. van Aller Definitien van Rechten pag. 120. & 298.*
5. Het staat evenswel geen crediteur vry den debiteur van zyne debiteur, *actione personali*, direct tot betaling of overgifte van goederen aan te spreken, maar word, daar toe, een nadere acquisitie van dat recht, het zy door cessie van actie, uitwinninge, ofte sententie, verkregen, gerequireerd, *quia debitor mei debitoris*

non est meus Debitor, nulloque jure mihi obligatus.
Schraffert *Adv. 4. d. Conf. 3. & Sande loc. alleg.*]

6. [*Of verklaringe van het Gericht.* Zoo dat, offchoon een Arrestant het arrest defert had laten lopen, het egter een geinterdicceerde ongeoorloofd zou zyn uitkering te doen, voor dat hem by verklaring des Gerichts van het ontslag gebleken was. *B. van Zutph. voc. arrest. n. 24. en 28.*]
7. [*Verantwoorden.* Zoo dat de Arrestant zyn schade en interesse op hem zoude mogen verhalen met executie van 'teigen vonnisse tegen den originelen Debiteur geobtimeerd; immers voor zoo veel de gearresteerde goederen waardig geweest waren. *Land-R. van Tiel. en Bomn.-W. Cap. 7. Art. 6. Schraff. ad Reform. Velov. Cap. 10. Art. 11. Christin. ad L. L. Meublin. Tit. 3. Art. 5.*]

A R T. V.

De gerede Goederen van ymant, die onder deselve Jurisdicctie niet geseten of geerft is, beset of gearresteert zynde, mag men met kennisse van den Richter of synen Stadthouder, of door ymant van deselve daer toe geauthoriseert zynde, op versoek van den Arrestant doen inventariseren, ende in bewaer houden ter tydt ende wylen daer voor genoegsame verseekeringe sal wesen gedaen.

I N H O U D.

1. *Op wat wyse men verzeerde bewaring van gearresteerde goederen impetreed.*
  2. *Welke Cautie door een gearresteerde, om zyn goederen los te krygen, moet gesteld worden.*
  3. *Door zodane Borgstelling agnosceerd by geen judicem.*
1. [*Op verzoek van den Arrestant.* Dit verzoek geschied by Request aan den Officier, die dan den Schout autoriseerd om de gearresteerde goederen te inventariseren, en op een verzeerde plaats, in bewaring, te bezorgen.]
  2. [*Genoegzame verzekering.* Dat is met behoorlyke en sufficientie borgtogt te praesteren, of de waarde der goederen, onder den Landschryver of Secretaris, te configneren; want een debiteur behoefd geen meerder verzekering in de borgtogt te stellen, als 't gearresteerde goed zelve waardig is. *Vid. infr. Tit. 9. Art. 12.* Dog moet, in cas van oppositie, nog borg stellen voor de kosten. *ibi Art. 11.* Een juratoire cautie egter zou niet genoeg zyn, *nam quoties cautio requiritur idonea toties fidejussoria aut pignoratitia praestanda est. Arg. L. 59. §. ult. D. Mandat. et ibi Godofredus.*
  3. *Radel. Decis. 64.* Door zodane Borgstelling egter word de gearresteerde niet onderworpen aan de Judicature van den Richter, onder wien 't Arrest geschied is, nog verstaan, van zyne declinatoire en andere exceptien te renuntieren. *J. Voet ad ff. Tit. de Jurisdic. n. 21. Christin. ad L. L. Mechl. Tit. 3. Art. 6. n. 4. Huber. Hedend. Rechtsgel. 4. B. 31. Cap. n. 9. Schraff. ad Consuet. Velav. Cap. 10. Art. 10. n. 2.* Want een gearresteerde steld die Cautien uit dwang, en heuden dezelve stilswygende in zig de conditie, *indien men met regt daar toe gehouden is. Middell. ad Vrom. de foro compet. lib. 3. Cap. 1. §. 20. in not.]*

T I T. VI.

Ende by aldien de gearresteerde Goederen verderffelyck zyn, mogen deselve tegens cautie voor alle schaede ende Interessen by den Arrestant te praesteren, Gerich- telyck ten overstaen van den Schoutus werden verkoft, ende de penningen daer van gekomen, onder den Landt-schryver of Secretaris geleyt, dewelke onder den selven fullen verblyven, ter tydt ende wylen by den Gearresteerden of Ver- weerder daer voor genoeghsame cautie zal wesen gesteldt, of dat deselve den Ar- restant by Sententie fullen wesen toe-erkent, sonder dat den Arrestant deselve pen- ningen alvorens in weerwil van den Ge- arresteerden sal mogen lichten onder cautie.

I N H O U D.

1. Gearresteerde verderffelyke goederen mogen worden verkoft onder cautie.
2. Dog niet voor dat de gearresteerde kennis van 't arrest heeft.
3. Welke goederen mede onder verderffelyke gerekend, en als zodanig verkoft worden.
4. En dan subintreren de koopspenn. in de plaats van 't goed.
5. & 6. Wanneer de penningen door den Arrestant, zonder voorgaande sententie, kunnen worden geligt, en wan- neer niet.

1. [*Mogen dezelve.* Hier mede komt over een 't *Land-R. van Tiel.- en Bomm.-W. Cap. 7. Art. 8. Stad-R. van Bomm. Cap. 6. Art. 8. van Arnh. Art. II. Harderw. 2. d. 3. Cap. Art. 46. Elb. Cap. 3. Art. 7.* Dog volgens het *Land R. van Over-Yffel 1. deel Tit. 5. Art. 17.* moet een Arrestant de verderffelyke goederen, by gebrek van verburing, verkopen met kennis en ten overstaan van 't Gericht, zonder eenige cautie te stellen, terwyl de penningen onder 't Gericht verblyven: Zoo als binnen de Stad Nymegen een Arrestant ook gehouden is, na sommiere kennis van 't Gericht, verderffelyk goed publicq te verkopen; en, zulks niet doende, staat alles tot schade en perykel van den
2. Arrestant. *Provision. Ordonn. aldaar Art. 14.* Dog is wel te letten, dat deze verkoping niet zoude mogen geschieden, dan na dat van 't Arrest aan den eigenaar kennis gegeven is: want, zonder dien, kan hy geen Borg stellen, daar, volgens den voorgaanden Art., in 'tgeneraal gesproken word, *van ge'arresteerde Goederen in bewaring te houden, tot dat genoegzame verzekering of cautie, daar voor, zal wexen gesteld;* en dus kan dezen Art. niet anders worden verstaan, dan dat de verkoping mag geschieden alléén, in cas van geene gestelde Borgtogt, na gedane Weet. *Zie Land-R. van Tiel.- en Bomm.-W. loc. alleg. Art. 9.* in verbi: *den Arrestant is gehouden aan den gearresteerden, daar van, aanstonds de Weet te doen, zoo by voor handen is.* Want het zoude hart zyn, dat zodane, of schoon bederffelyke goederen, zonder kennis van den eigenaar, dikwils verre beneden de waarde, zouden verkogt, en dus aan hem een nadeel toegebracht worden, waar voor hem zoo eene vergoeding, als hy werkelyk schade geleden had, by taxatie niet zoude worden goedgedaan; en zoo dit ook al geschiedde, zoude de Cautie van den Arrestant, buiten weeten van den gearresteerden gesteld, niet sufficient kunnen bevonden worden: Welke schade in 'teen en ander geval de eigenaar, zoo hem

hem de Weet behoorlyk gedaan was, zou hebben kunnen voorkomen, door zelve cautie te stellen, en dus, daar mede, de goederen buiten verkoop te houden; of door de cautie van den Arrestant te examineren, goed te keuren, of de erkenenis des Gerichts, deswegen, af 3. te wagen. En of schoon Paarden, Hoorn- en ander Vee wel eigentlyk onder verderffelyk goed niet worden geteld, zoo zyn het egter etende Panden, die zig zelve consumeren, en, na verloop van weinig tyd, dikwils meerder aan onderhoud kosten, als de waarde derzelve, by verkoping, uitdraagd, en dus leerd de praetyk, dat dezelve, in cas van geene verborging, mede verkogt en de penningen geconfigneerd worden.]

4. *Onder den Landschryver of Secretaris.* De penningen subintrenen dan in plaats van 'tverkogte goed, en blyven dus de gelden *ad opus jus habentium*, als onder het Gericht. *Land-R. van Tiel. - en Bomm. - W. Cap. 7. Art. 8. Stad-R. van Bomm. Cap. 6. Art. 3. van Arnhem Art. 11. Harderw. 2. d. 3. Cap. Art. 46. Elburg Art. 3. Cap. 7.*

5. [*Zullen verblyven ter tyd ende wylen.* Het is niet in allen gevallen zeker, dat de penningen onder den Landschryver en Secretaris blyven tot tyd en wylen, die door den gearresteerden verburgd, of by sententie aan den Arrestant toeërkend zyn, want in cas van geene oppositie vald 'er ook geen sententie, en de Arrestant procedeed by Peinding en Beschut voort, tot dat hy tot de werkelyke executie komt, als wanneer hy de goederen verkoopt, en, volgens eene algemeene en constante Praetyk, (zoo 'er niet meer dan één Crediteur is, of meerdere zynde, zig tusschen dezelve geen disput over de praferentie opdoet,) de penningen ligt, gelyk hier voor ad Art. 1. n. 2. is aangetekend, dog zoo 'er nu geene goederen maar gelden zyn, het zy

die onder den Landschryver, Secretaris of onder een derden leggen, moeten hem die, op een acte van executie by den Officier betekend, volgen, en zulks legt in den Text van den 4. *Art. Tit. 12.*, *mids leverende geld of pand.*]

6. [*In weerwil van den Gearresteerden zal mogen ligten.* Het geen notoir plaats heeft, als de gearresteerde in oppositie komt, want zoo de Arrestant de penningen onder cautie konde ligten, en de gearresteerde in de zaak kwam te triumpheren, zoude dezelve dikwils van erger conditie wezen, by aldien hy van den Arrestant of Borg, die penningen door den weg van rechten, zou moeten te rug vorderen.]

A R T. VII.

Maer de Goederen van een Ingeseten mogen in geen verseeckeringh genomen worden, ten zy denselve notoirlyck insolvent is, of dat daer zyn genoeghsame suspicien, dat denselven syne goederen sal verbrenghen, alle 't welke by provisie staet tot goetvinden van den Richter, om verder by 't Gericht of Gecommitteerden uyt het selve ten minsten kosten daer over te werden erkent.

I N H O U D.

1. *Wanneer mag geprocedeerd worden tot securiteit voor schuld, die nog niet vervallen is.*
2. *Wie Gecommitteerden des Gerichts zyn.*

1. Ge-

1. *Genoegzaame suspicie.* Vergelyk hier mede *Recht. van Roermond p. 5. C. 4. §. 1. n. 7. 8. Land-R. van Zutph. Tit. 9. Art. 1. Arnhem Art. 3. Harderw. 2. d. 3. Cap. Art. 12. Peck. de jur. fist. Cap 2. n. 5. 7.* [In zulk een geval zou het *per Analogiam juris* ook vrystaan om tegen sodanen insolventen of frauduleusen debiteur te procederen tot cautie en securiteit voor obligatien of schulden, waar van de termyn van betaling nog niet verschenen is, 'tgeen in dit *Land-R. Tit. 27. Art. 28.* word toegelaten, in gevallen daar een desolaate of verlaate boedel is. Zie *Schraff. Adv. 4. d. Conf. 48.*]
2. [Of *Gecommitteerden.* Hier door moet men verstaan drie *Gerichtsluiden* extraordinair verschreven.]

A R T. VIII.

De *Ontsaetonge* wegens de gerede of ongerede *Goederen* moet in voegen als de *Besaetongen* gedaen worden voor den *Richter* ende twee *Gerichtsluyden* of *Schepenen*.

I N H O U D.

1. *Voorbeeld van Ontzaat.*
  2. *Vervolging van hetzelfde.*
  3. *Deszelfs effect.*
1. [Voor den *Richter* ende twee *Gerichtsluiden.* Deze *Acte* word even als de *Bezatinge* geschreven, en door den *Officier* betekend, gelyk hier voren ad *Art. 3. No.*

4. van Bezatingen gezegt is, en is ordinair van dezen inhoud:
- ” Met N. oircondt Gerichtsluiden nabenoemd, doet B.
 „ *Salvis quibuscunque exceptionibus defensionibus ac*
 „ *remediis juris*, ontzaat tegens zodane Bezaat, als A.
 „ op den - - - op de gerede en ongerede goederen van
 „ den Geimpetreerden in den Ryke van Nymegen (*vel*
 „ *alio loco*) speciaal onder het Kerspel - - - gelegen,
 „ heeft geinterponeerd. Alle 'tom redenen ten dage die-
 „ nende nader en breder te deduceren, *cum Expensis.*
 „ *Ofte &c.* Actum oircond Gerichtsluiden N. & N. den ”
2. Welke acte wel ten Comptoire bezorgd, dog aan parthy niet geïnfinueerd word, dewyl de Impetrant zig daar na informeren, en, des nodig, extraet ligten moet.
3. Zodanig ontzaat gedaan zynde, word het besproken goed van het Bezaat niet ontheft, maar de Impetrant alleen belet verder voort te procederen, voor dat by het Gericht erkend is, of 'er een goed of kwaad Bezaat of Ontzaat is geschied.]

A R T. IX.

Ende fulks aengaende de gerede Goederen binnen drie dagen, ende belangende de ongerede Goederen binnen den tydt van van zes weecken na d'Insinuatie, beyde op poene van versteck, ten waere den Geinteressfeerden een Nootsinnige konde bewyfen.

I N H O U D.

1. Hoe deze dagen te tellen zyn.

1. [Bin-

I. [*Binnen drie dagen.* Dat is te verstaan binnen drie dagen na den dag van bekomme Insinuatie, en dus worden de termynen niet gerekend te lopen *de momento in momentum*, of van het eene uur in het andere, maar dien dag in het faueur van een verweerder gelaten. En vermids by dit Land-Recht geen *dies juridicæ* van de Son- en Feest-dagen onderscheiden worden, zoo schein en dus de termine n, *per dies continuos*, verstaan te moeten worden, te lopen.

Een Noodfinnige konde bewyzen. Ziet van de Noodzinnige *infra Tit. 9.*

A R T. X.

Die buyten 't Ampt of Heerlykheyt woondt, sal voortaan genieten een termyn van veertien dagen om Ontsaetinge te doen wegens het gerede.

Confer hic *Land-R. van Veluw. Tit. 14. Art. 6.*

A R T. XI.

Als de Befaetonge te gelyck geschiedt op de gerede en ongerede Goederen, soo sal den termyn van Ontsaetonge stil staen ten aensien van 't gerede, ende als dan sal men hebben den tydt van ses weecken, om te gelyck Ontsaetonge te kunnen doen voor het gerede en ongerede.

Als

Als de Bezatonge te gelyk geschied. Gelyk dezelve te gelyk kan gedaan ende ondernomen worden. Ziet *Art. 2. h. t.*

A R T. XII.

In Persoon mach men alle Uyttheemsche arresteren, die door Privilegien of Concordaten daer van niet bevrydt zyn.

I N H O U D.

1. Effect van Arrest.
2. Deszelfs nuttigheid.
3. Of eene Vrouw, zonder haar Man, Arrest kan doen.
4. Wat by personeel Arrest mag gevorderd worden.
5. Hoe de Procedure, in cas van Arrest, geïnstrueerd en gedecideerd moet worden.
6. Over de Alimentatie van een Gearresteerde.
7. Wie hier door Uitheemsche verstaan worden.
8. Wie niet mogen gearresteerd worden.
9. Of getrouwde Vrouwen kunnen gearresteerd worden.
10. Personen, die niet kunnen gearresteerd worden; als Afgezanten van Mogentheden.
11. Gecommitteerden ten Landdage.
12. Magistraats Personen Ratione Collegii.
13. Gecommitteerden ten Landdage kunnen in Nymegen tot 't geven van kondschap gearresteerd worden.
14. Die ter cause van Appel aan 't Hof koinen, hebben vry access en reces.
15. Ook Zoetelaars en Viviandiers.
16. Van de Markt-vryheid.
17. Van de renuntiatie aan de Markt-vryheid.
18. Uitzonderingen van de Markt-vryheid.
19. Of een Schuldenaar van zyn Schuld-eisscher, die bemelders ontboden heeft, mag gearresteerd worden.
20. Vry Persoon, vry Goed.
21. Arrest op Krygshieden.

22. *Defensie tegens een onregmatig personeel Arrest.*
23. *Penningen die der Prædicanten Weduwen uit viduale Beursen trekken, zyn ook vry van Arrest.*
24. *Cleeffche en Marksche mogen in Gelderland, en Geldersche in het Cleeffche en Marksche, door wederzydsche Ingezetenen, in persoon of goederen niet gearresteerd worden.*
25. *Wel door Vreemden.*
1. [*In Persoon.* Om daar door over denzelven de Jurisdicte te funderen van den Richter, in wiens Territoir hy zig bevind, en het Arrest geinterponeerd word. Waffenaar *Pract. judic. Cap. 1. n. 20.* S. van Leeuwen *Cens. for. lib. 2. Cap. 15. n. 3. & 4.* Deze
2. manier van Rechtsvordering, of schoon tegen Roomsche rechten aanlopende, is egter in meest alle Landen, gemakshalven en ten faveure van den koophandel, ingevoerd, om daar door dezulke, die met vreemden handelen, vrymoediger te doen zyn in 't negotieren, waar in ze dikwils meerder swarigheid zouden stellen, zoo zy hunne debiteuren, voor derzelve daggelykschen Richter zouden moeten aanspreken. Peck. *de jure Sist. Cap. 2. n. 5.* Christin. *ad L. L. Mechl. Tit. 3. Art. 7. n. 8.* Sande *decif. Fris. lib. 1. Tit. 17. def. 3.* Bort *van Arrest Cap. 1. n. 13.*] En om
3. deze reden, dat de Arresten tegens ordre van de gemeene Keizerlyke Rechten zyn ingevoerd, is ook wel by voorname Rechtsgeleerden geadviseerd, dat een Arrest, door een Vrouw, by absentie van haar Man, in zaken, die spoed vereiffchen, en daar in het verzuim schadelyk kan wezen, geinterponeerd, of schoon *contra rationem juris*, egter uit billykheid zoude behoren te worden gefultineerd en voor goed erkend. J. S. v. d. Berg
4. *Nederl. Advysb. 4. deel Cons. 54.* [Men kan by personeele Arresten van Uitheemsche vorderen allerhande personeele Actien, die niet uit haar natuur, of wegens Privilegien, aan een zekeren Richter bepaaldelyk onder-

- onderhevig zyn. P. Bort *van Arresten Cap. 1. n. 16. 19.*
5. 20. En moet de geheele procedure gereguleerd worden, na de wetten en gewoontens der plaats, daar het Arrest is geschied, dog de zaak zelve moet worden gedeceideerd, na de wetten van de plaats, daar de schuld is gecontraheerd, ofte daar iemand, ingevalle van contract, beloofd heeft aan 't zelve te voldoen. P. Voet *de statur. sect. 10. C. un. §. 6. 13.* Vermids hy als dan gehouden word gecontraheerd te hebben ter plaats, daar hy voldoening beloofd heeft. Voet *ad ff. de judiciis n. 73. in fine. Math. Rer. judic. dicat. observat. 2. n. 46.* Die in perzoon gearresteerd is, moet zig zelve alimenteren, al word hy in detentie gehouden, dog zo hy onvermogen is, moet de Arrestant de verpleging bezorgen. W. v. d. Meulen *Cost. v. Utr. Rubr. 19. Art. 10. §. 1.* Christ. *ad L. L. Mech. Tit. 3. Art. 6. n. 5.* Sande *Decif. Frif. lib. 1. Tit. 71. def. 2.* Binnen Nymegen moet de Arrestant altyd de verpleging bezorgen, en aan den Cipier daar voor Cautie stellen, by pæne, dat de Gyzelkamer zal worden open gesteld. Zie *Publicatie d. d. 24. Aug. 1763.* En belopen de kosten aldaar ordinair tusschen dag en nagt 24. stuiv., zie *Raads-Ref. d. d. 18. Octob. 1775.* Te voren konde een Arrestant, na dat triumphante sententie bekomen had, den gearresteerden houden voor ses stuiv. daags, en zoo die meerder wilde verteren, moest hy 't zelve betalen, en den Cipier moest het meerdere verterde, niet van den Arrestant, maar van zodanen gegyzelden vorderen. *Sententie van den Raad, in zake van den Cipier tegens A. van Hagen Impetrant van arrest d. d. 29. Juny 1663.*]
7. [*Alle Uitbeemsche.* Door Uitbeemsche worden alhier verstaan, die onder een ander Gericht wonen,
8. schoon binnen deze Provincie. Dog minderjaargen, die *Prodigi* verklaard zyn, Krankzinnige, getrouwde Vrouwen, en alle zulke die geen macht hebben om zelve te ageren, kunnen ook niet gearresteerd worden. Wassenaar *Pract. judic. Cap. 1. n. 23.* Zommige evenwel

9. evenwel meenen, dat getrouwde Vrouwen, openbaaren koophandel dryvende, om zaken dien handel aangaande, zouden kunnen gearresteerd worden, ten minsten in 't cas, wanneer de man niet præsent was, ter plaats daar 't Arrest geinterponeerd word. Zie Wassenaar *loc. cit. n. 26.*]

10. [*Privilegien.* Een Ambassadeur of een ander public Minister van een vreemde Mogentheid is niet arrestabel, gedurende den tyd van zyn verblyf, als ook op de reis heen en weer, waar van kan nagezien worden Bynkershoek *de foro legat. Cap. 9. & 10. in Oper. minor. pag. 475. & seqq.* Ziet ook een ample Brief van het Hof van Holland over een zodanig verleend Arrest in den jaare 1720. by Mr. G. de Haas *Consult. pag. 166. & seqq.* Over Gedeputeerdens der byzondere Provincien, zie ook Bynkershoek *Quæst. jur. privat. lib. 1. Cap. 8. 11. E. v. Zurck Cod. Bat. pag. 79. §. 16.*

11. & *ibi in not.* Leeden ten Landdage comparerende mogen nog in hunne Personen nog Familien, of Goederen gearresteerd worden. *Landd. Rec. in Nov. 1683. & 23. Jan. 1708.* Ook zyn Gecommitteerden der Landschap, ter plaats hunner Commissie, niet aansprekelyk. *Pl. B. 2. deel Col. 281.* Leeden

12. van een Magistraat kunnen ook niet *ratione Collegii* gearresteerd worden. *Landd. Rec. d. d. 30. Maart*

13. 1709. Ingevolge Stad-R. van Nymegen staat het evenswel vry, Leeden der Ridderschap of Steeden Gezanten, aldaar ten Lands- of Quartiers-dage comparerende, tot het geven van Kondschap der Waarheid te arresteren. Zie *O. en N. Brief d. a. 1582. Art. 44.*

14. Personen ter Cause van Appel aan 't Hof komende, neffens haare Bediendens, hebben aldaar vry acces en reces, zonder in haare Personen of Papieren, of in het geen haar by het Hof zal mogen toegewezen worden, by andere personen, of voor andere zaken, aan 't Hof, of in haaren weg gearresteerd, of bekommerd te mogen worden.

- worden. Zie *Ordonn. op de Appell. d. a.* 1689. *Art.*
 15.48. add. *Pl. B. 2. deel Col.* 639. Gelyk ook Zoere-
 relaars of Viviandiers, proviand aan het Leger voeren-
 de, met Arrest in perfoon of goederen, voor schulden
 te voren gemaakt, niet mogen bekommerd worden.
Pl. B. 1. deel Col. 249. 390. 623. Vid. *Schraff. Cod.*
 16. *Gelr. Zutph. verbo Arresten.* Zoo mag ook nie-
 mand, komende, kerende ende blyvende op een vrye
 Jaarmarkt, in perfoon of goederen gearresteerd worden,
 maar hebben vry acces en reces. Zodanige vrye Jaarmark-
 ten zyn 'er binnen de Ampten verscheiden. Zie onder an-
 deren *Pl. B. 3. deel Col.* 187. 190. & 536. In
 17. het Over-Quartier heeft deze Arrest-vryheid op Vry-
 markten plaats, al waar 't ook dat iemand spe-
 ciaal daar aan hadde gerenuntieerd. *Land-R. aldaar 4.*
deel 3. Tit. §. 6. n. 4. Welke renuntiatien egter ander-
 zints van valeur zyn. Zie *Land-R. van Over-Yffel*
1. deel 5. Tit. 2. Art. Voet ad ff. de Nundin. n. 4.
 18. Dog in materie van Delicten, Banqueroeten en ver-
 berging zyner goederen tot nadeel der Crediteuren,
 als mede voor schulden gedurende de vrye Markt ge-
 maakt, zoo als ook, wanneer iemand om Kondschap
 der Waarheid te geven, gearresteerd word, heeft deze
 Markt-vryheid geen plaats. *Stad-R. van Arnhem Art.*
6. Harderw. 2. deel 3. Cap. Art. 2. & 4. Zie ver-
 ders over de Privilegien van vrye Markten J. Voet *ad*
Tit. ff. de Nundin. Peck. de Arrest 6. deel n. 9. &
ibi. S. van Leeuwen in not. B. van Zutphen Nederl.
 19. *Pract. voc. vrye Markten n. 7.* [Voorts mag geen
 Crediteur zyn Debiteur arresteren, ter plaatse, daar hy
 hem verzogt of ontboden heeft, om te rekenen, liqui-
 deren of accorderen. *Land-R. van Tiel. - en Bomm. -*
W. Cap. 7. Art. 2. Stad-R. van Bomm. Cap. 6.
Art. 2. Harderw. 2. deel 3. Cap. Art. 8. Of schoon
 door hardnekkigheid van den Debiteur het contract niet
 getroffen wierd. J. Voet *ad ff. Tit. de in jus voc. n.*
 40. Huber *Hedend. Rechtsgeleerd. 2. deel 1. B. Cap.*

33. Dog andere trekken dit evenwel in twyffel, waaröm een debiteur door zyn crediteur verzogt wordende, om, ten fine van accommodement, te komen, ter plaatse daar de Wet zoo een Privilegie niet speciaal vergund, best zoude doen de arrest-vryheid te bedingen. P. Bort *van Arresten* 4. deel n. 49. Huber *ibid.* Cap. 31. n. 17. E. v. Zurk *Cod. Batav.* pag. 78. §. 13. n.
- 20.4. De geene, die vry zyn van een personeel arrest, mogen ook in hunne by zig hebbende goederen niet worden bezet. P. Bort *Tract. van Arresten* 4. deel n. 19.] Hoe verre Krygsheden arrestabel zyn. Ziet *Bell. juridic. cas.* 16. [E. van Zurck *Cod. Batav.* pag. 83. §. 27. & *ibi in not. Stad-R. van Arnheim*
22. *Art.* 5.] Een gearresteerde, welke sustineerd niet te kunnen gearresteerd worden, is gehouden in *termino praefixo* voor den Gerichte te compareren, en aldaar de exceptie declinatoire, van *incompetentie en renvoy*, te allegeren, en daar over te laten erkennen. Schomak. *Adv. p. 1. Conf.* 7. n. 13. Die kwalik gearresteerd of gadetineerd is, zoude de exceptie van spolie competeren, en, voor alle dingen, in zyn liberteit hersteld, midsgaders 't arrest geannulleerd moeten worden. *Utr. Consult.* 3. deel *Conf.* 93. *blad.* 411. n. 7. [Ook word een onregtmatig arrest voor een personele injurie gehouden, en, ten gevolge van dien, een arrestant in ongelyk bevonden wordende, gecondemneerd in alle kosten, schaden en interessën. Schraff. *Adv.* 1. deel pag. 88. n. 5. *Provison. Ordonn. der Stad Nymegen Art.* 12. En gelyk dit privilegie omtrent de opgenoemde perfoonen, en by zig hebbende goederen vigeerd, zoo heeft de arrest-vryheid ook plaats omtrent penningen, die der Prædicanten Weduwen trekken uit de viduële beurs en andere diergelyke, welke procederen uit milddadige giften der contribuërende Prædicanten; hoedane penningen op geenerlei wyse mogen bekommerd worden. *Landd. Reces d. d.* 28. April 1735.]

24. [*Concordaten.* Ingevolge de Concordaten tusschen dezen Furstendom Gelre en Graaffchap Zutphen, en het Hertogdom Cleef en Graaffchap Mark subsisterende, mogen wederzydsche Ingezetenen elkander niet aan lyf en goederen arresteren, ten waare de Cleeffche in Gelderland gecontraheerd, gedelinqueerd, of van het Privilegie der concordaten gerenuntieerd hadden *et vice versa.* Pl. B. 2. deel Col. 389. Dog deze concordaten raken alleen wederzydsche Ingezetenen en geen Uirheemsche, die een Geldersch Ingezeten in het Cleefs of Marksche, *et vice versa*, een Cleeffche en Marksche in Gelderland, wettiglyk met arrest bespreken kunnen. Pl. B. 3. deel Col. 573.]

A R T. XIII.

Maer die in den selven Ampte of Jurisdictie woonachtig zyn, mogen in Persoon niet beset worden, ten zy deselve suspect zyn van te sullen ontwycken, 't welck al mede staat tot erkentenisse van den Richter.

I N H O U D.

1. Hoe het woord *Ampt* hier verstaan word.
2. *Medeingezetenen* mogen elkander ook niet bezetten buiten haar woonplaats.
3. Reden van dit verbod en middel van contrainte tegen de overtredders.
4. Nulliteit der cessie van actie in fraude van dit verbod gedaan.
5. Dispositie van het Stad-Recht van Nymegen in deze materie.

6. Een

6. Een vlugtend debiteur mag men zelfs, eigener auberteit, vasthouden.
 7. Waar uit de intentie van te willen vlugten opgemaakt kan worden.

1. [*Ampt of Jurisdicctie.* Door Ampt word hier verstaan, het territoir der Landgerichten des Ampts, zoo dat gevolgelyk de Ingezetenen der Heerlykheden en Gerichten, onder de Ampten resorterende of gelegen zynde, geene Arrest vryheid genieten onder de Jurisdicctie der Ampten, *et vice versa* de Ingezetenen der Ampten, wettiglyk in opgem. Heerlykheden en Gerichten, kunnen bezet worden.]

2. [*Niet bezet.* Welk verbod van dezen Articul ook plaats heeft, of schoon iemand een tweederlei domicilie had, het eene in 't zelve Ampt en 't andere elders. *Schraff. ad Consuet. Velav. Cap. 10. Art. 1. n. 5.*] Gelyk ook geen twee Ingezetenen onder een Gericht, of burgeren van een Stad, den een den anderen voor schaden en schuld op een andere plaats mogen arresteren, maar moeten elkanderen aanspreken voor de Gerichte, daar zy onder gehoren. *Land-R. van Tiel. en Bommel-W. Cap. 7. Art. 1. van Veluwe Cap. 10. Art. 1. Stad-R. van Bomm. Cap. 6. Art. 1. van Arnhem Art. 3. van Zutphen Tit. 9. Harderw. 2. deel 3. Cap. Art. 12. van der Schelling ad Zurk Cod. Batav. voce Arrest §. 9. n. 4. Peck. van Bezetten fol. 214. & ibi. van Leeuwen & fol. 287.* Ten waare voortvlugtig waren. *Zie manier van procederen binnen Arnhem Art. 3. Stad-R. van Zutphen Tit. 9. Art. 1. Land-R. van Over-Yffel 1. deel Tit. 5. Art. 1.* En zoude een gearresteerde anderzints Actie van Injurie competeren, volgens het geadviseerde in de *Utrechtsche Consultat. 3. deel Conf. 93. bladz.*

3. 413. n. 7. [De grond van dit verbod is gelegen in de verpligting, die op de Ingezetten legt om den gemeenschappelyken Richter niet te onttrekken de erkenenis over disputen onderling onder hun subsisterende. Zoo het evenswel gebeurde, dat de eene Ingezetten den anderen, op een andere plaats, by arrest, kwam aan te spreken, zoude zodane gearresteerde best doen, zig aan zynen ordinairen Richter te adresseren, en aldaar te concluderen tot kost en schadelooze affchaffing van de elders geëntameerde procedure. J. Voet *ad ff. de in jus vocando n. 45.* P. Voet *de statut. sect. 8. Cap. 2. n. 7.* Schraff. *ad Reform. Velav. Cap. 10. Art. 9. n. 2.* add. Schomak. *Adv. 5. deel Conf.*
4. 19. n. 68. Weshalven dan ook alle cessien van actien aan een derden gedaan, om dit verbod illusoir te maken, en hen elders te doen aanspreken, nul en van geener waarde zyn, en zodane cedent, door dezelve rechtelyke middelen, tot kost en schadelooze afdoening van zodane procedure kan aangesproken worden, als of hy ze zelve geëntameerd had, gelyk te meermaalen alzo is verstaan. *Utrechtsche Consult. 3. deel Conf. 50. pag. 220. & Conf. 51. pag. 222. & 223.* Schraff. *loc. all. Art. 1. n. 5.*
5. Binnen Nymegen is eene overdragt, gemaakt op St. Adolphus-dag 1521., waar by een boete van honderd duizend steens gesteld is, tegen een Borger of Ingezetten, die elkander, zonder consent, buiten de Stad of Schependom van Nymegen beklagen: uitgezonderd in het vorderen van Erfgoederen of Grondgeregtigheden, zoo wel in *possessorio* als *petitorio*, ter plaatse daar de goederen gelegen zyn; volgens *verklaring op Goensdag na Sacraments-dag 1567.* En dit laatste heeft ook volgens dit Land-Recht plaats. *vid. Tit. 5. Art. 1.*]
6. *Suspect zyn van te zullen ontwyken.* Conform met het Stad-Recht van Zutphen *Tit. 9. Art. 1.* Bort in *Tract. van Arrest p. 4. n. 45.* Christin. *ad Bugn.*
do

de legib. abrog. lib. 1. sat. 187. En hier van is de reden, om dat tegens een vlugtenden debiteur, of die suspect is van te zullen ontwyken, geene voorregten gelden. Ziet Peck. *de jur. sist. Cap. 8. in fin.* Gail 2. *Obs. 44.* Cævallos *spec. commun. opin. quæst. 268.* Schraff. *ad Reform. Velav. pag. 137. n. 8.* van den Berg *Nederl. Advysb. 4. deel Conf. 235. pag. 713.* Welke van den Souverain niet verleend zyn om te strekken tot een hulpmiddel voor de ondeugd. van der Hoog *singul. 90.* En daarom kan men een zodane niet alleen arresteren, maar ook een vlugtende, op eigen gezag, vast houden, en hem het geld, dat hy met zig voerd, ontnemen. *L. 10. §. 6. D. quæ in fraud. credit.* Wie nu suspect *de fuga* moet geoordeeld worden, ziet by Berlich *p. 1. Concl. 73. n. 60.* Gail 2. *Obs. 46.* Mæv. *ad Jus Lubec. p. 3. Tit. 1. Art. 4. n. 7.* Schraff. *ad 7. Reform. Velav. pag. 137. n. 8.* [Werdende zulks daar uit gemeenlyk opgemaakt, als iemand zig verbergd, zyne goederen gepakt en opgeladen heeft, of andere suspekte daaden pleegd. van Alen *Beschryv. der Stadt Grave en Lande van Cuyk pag. 954. Art. 5. Land-R. van Over-Yffel Tit. 5. Art. 1.* Schomak. *Adv. 5. deel Conf. 60. n. 54. 3. deel Conf. 91. n. 19. Rechten van 't Over-Quart. 5. deel 4. Tit. §. 1. Art. 8.* Zie ook *Zurk Cod. Bat. voc. Arrest. §. 34.*]

[*Mede staat tot erkentenis van den Richter.* Om dat in zaken van die natuur alle uittfel nadeelig, en het Gericht dikwils zoo spoedig niet by een te krygen is; moettende egter, het arrest geschied zynde, de zaak aan 't Gericht gebragt, en verder door 't zelve of Ge-committeerden van dien worden erkend. Zie *Art. 7. buj. Tit.*]

A R T. XIV.

Arresten op Perfoonen geschieden door den
H 3 Schou-

Schoutus of Onder-Schoutus of Custers daer sulks gebruyckelyck is, als in Neder-Betuwe, of oock wel daer het de noodt vereyscht, ende gene van desen voorhanden is, met twee Nabuyren of Ingesetenen.

I N H O U D.

1. *Hoe een personeel arrest geinterponeerd word.*
  2. *Straffe van Schouten, Cypiers en anderen, die 't ontvugten van een gearresteerde toelaten of bevorderen.*
  3. *Hoe verre Nabuuren gehouden zyn tot adffistentie by 't doen van Arrest.*
  4. *Arrestatus tenetur iudicium fuscipere, nec liberatur cautione.*
1. [*Arresten op personen geschieden door den Schoutus. Dat is op requisitie van den Arrestant en ten zyne pericule, zonder dat voor af consent van den Richter nodig is. En is de manier omtrent het doen van zodane arresten ordinair, dat de arrestant aan den Schoutus geeft een schriftelyke sommatie, waar by specificie is uitgedrukt, het geen hy van zyn debiteur te vorderen heeft, met last om, zoo hy niet aanstonds daar aan voldoet, deszelfs persoon te arresteren en in bewaring te houden. Dan wyl op zodane arresten eigentlyk volgen detentien, zoo praesenteerd men vervolgens Request aan den Richter, geeft kennis van 't gedane arrest, met opgaaf der redenen waaröm 't geschied is, en verzoekt ratificatie, voorts een dag rechtens binnen drie dagen, Tit. 10. Art. 35., en autorisatie op den Landschryver of Secretaris om het Gericht te verschryven. Hier op by appointement een dag rechtens bepaald zynde, doet men een copie van dien aan den gearresteerden insinueren, 't geen verstrekt voor een citatie. Vid. verder Tit. 10. Art. 35. & seqq.]*
2. [*Schou-*

2. [Schoutus. Een Schoutus weigerende een uitheemfch perfoon of zyn goed te arrefteren, of de gearreftere, of het goed, zonder genoegzaame borgtelling, latende gaan of verbrenge, moet voor de actie in ftaan. *Land-R. van 't Over-Quart. 5. deel Tit. 4. §. 2. Art. 4. van Verbruwe C. 10. Art. 4. Stad-R. van Zutph. Tit. 9. Art. 7. Harderw. 2. deel 3. Cap. Art. 29.* Gelyk ook een Ciper, wanneer zodane gearreftere by hem ter bewaring of in gyzeling gebragt is, daar toe verbonden blyft, zulks, dat hy tot vergoeding der fchade aan zodane Crediteur, wiens intereffe door de ontvlugting nadeel toegebragt word, gehouden is. *Menoch. de arbitrar. judic. lib. 2. casu 302. n. 2. Peck. de jur. fift. Cap. 41.*, ten ware zyne agteloosheid geen oorzaak tot de ontvlugting verfchaft heeft, want, buiten fchuld zynde, kan hy tot geene vergoeding gehouden, of eenigzints ftrafbaar geoordeeld worden. *Arg. L. ult. §. 2. in fin. ff. de Custod. et exhib. reorum.* Zoo als ook iemand, die een gearreftere uit den arrefte weg helpt, of de goederen verbrenge, voor alles aansprekelyk is, waar voor 'tarrest gefchied zy. *J. Voet ad Tit. ff. de in jus voc. n. 60.* Want alle zodane perfonen worden gehouden voor den gearrefterden Borge gebleven te zyn. *Schraff. ad Confuet. Velav. Cap. 10. Art 4. n. 24.*, die ook de geheele defenfie op zig nemen mag, en alle verwerende middelen gebruiken, die de arreftant zelfs zou hebben kunnen by der hand nemen. *Mev. de Arrest. Cap. 4. n. 40. & feqq.* Waar toe ook gebragt word, die een ander waarfchouwd, dat men zyn perfoon arrefteren wil. *Hub. Hedend. Rechtsgel. 4. boek Cap. 33. n. 11.*]

4. [Met twee Nabuuren. Veeltids kunnen de zaken geen uitftel leiden, en zoude een aanlegger, door een oogenblik verzuim van tyd, groot nadeel kunnen toegebragt worden, by aldien, de Gerichts-fuppooften niet by de hand zynde, de debiteur doorging, en daarom

mogen de Nabuuren of Ingezetenen, daar toe verzogt zyn-
 de, zulks niet weigeren; hoewel niet gehouden zyn, voor
 de bewaring van des gearresteerdens persoon of goederen,
 in te staan. *Land-R. van Roermond. 5. deel 4. Tit. §.*
2. Art. 5. Wanneer evenswel Ingezetenen door een
 Schout worden gerequireerd een gearresteerde te bewa-
 ren, en zy dezelve laten lopen, zouden zy aansprekelyk
 zyn; gelyk op den 7. Octob. 1727., by het Adelyk
 Landgericht des Ampts van tusschen Maas en Whaal, in za-
 ke van den Amptman R. O. negen onderscheide personen
 zyn gecondemneerd ieder in de boete van 25. gl., ter oor-
 zake den persoon van Derk de Haas, in apprehensie geno-
 men, op de kamer van Ar. Croelstrom tot Wamel gebragt,
 en zy daar by, door ordre van den Overschout Stroubel
 gesteld zynde, om denzelve te bewaren, tot dat een
 wagen om hem te halen, bekomen had, hadden laten
 lopen.] Zie over dezen Articul ook *Land-R. van*
Veluwe Tit. 10. Art. 5. 6. Stad-R. van Zutph. Tit.
9. Art. 8. Arnhem Art. 2. Elburg Art. 6. Deventer 1.
deel Tit. 3. Art. 11. Bomm. Cap. 6. Art. 4. Christin.
ad Leg. Mech. Tit. 3. §. 4. Et talis arrestatus in
loco arresti impositi, ita est obstrictus iudicium acci-
pere, ac si conveniretur in foro rei site. Mev. p. 1.
Dec. 238. Carpz. lib. 2. resp. 31. Et postquam ar-
restum impositum, mox parit litis pendentiam, modo
legitime fuerit impositum, nam illegitime decretum
est ipso jure nullum. Hinc nec forum tribuit, nec
litis pendentiam inducit. Mev. p. 5. dec. 222. n. 4.
Sed habetur pro spolio. Idem pag. 3. dec. 233. Quod
si vero legitime, per arrestum, fori competentia est
constituta, ab hocce foro arrestatus se liberare non
potest, licet praestet cautionem; quamvis enim cautio
fit ordinaria arresti medicina, Mev. p. 3. dec.
55. n. 5., attamen aliud est liberari ab arresto, et
aliud liberari etiam a processu per arrestum moto;
illud operatur cautio non hoc. Mev. p. 3. dec. 56.